

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Историја 6 уџбеник са одабраним историјским изворима за шести разред основне школе на хрватском језику, аутора Уроша Миливојевића, Весне Лучић и др Бориса Стојковског, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник - Povijest 6, udžbenik s odabranim povijesnim izvorima за шести разред основне школе превод Уџбеника истог аутора на српском језику, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00068/2019-07.

Уџбеник обухвата четири тематске целине: Основи проучавања прошлости, Европа, средоземље и српске земље у раном средњем веку, Европа, средоземље и српске земље у позном средњем веку, Европа, свет и српске земље у раном новом веку (Прединдустријско доба).

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- У уводним текстовима подлога је претамна и стапа се са бојом слова, боју треба посветлити како би се текст погао прочитати
- У првој реченици у тексту којим се аутор обраћа ученицима и ученицама реч satovima треба исправити у satima:
Prošle ste godine na satima povijesti započeli...
- на 10. страници у мотивацијском уводу с питањима задњу реченицу треба исправити у:
Imenuj neka od dostignuća antičke grčke i rimske kulture.
- на 12. страници у задњој реченици у основном тексту речи – u Bologni u Italiji треба исправити у - Bologna u Italiji
- на 15. страници у рубрици Znatiželja на крају реченице U kasnom srednjem vijeku papir se proširio Europom. треба избрисати наводнике
У тексту испод друге слике треба додати жуту подлогу испод речи minijaturi.
- на 17. странци у рубрици PITANJA I ZADATCI реченице у 5. задатку треба исправити у :
Jesu li povelje pouzdaniji povijesni izvor od žitija? Objasni
- на 22. страници у задњој реченици у основном тексту испод речи karikature треба ставити жуту подлогу, почетак реченице треба исправити у: Pojavile su se novinske karikature,...
- на 26. страници у 7. задатку прву реченицу треба исправити у: U lijevom su i desnom stupcu povijesni pojmovi istog značenja.
У другој реченици реч crti треба исправити у crtu.
У 8. задатку треба избрисати запету из прве реченице.
- на 28. страници на почетку ленте времена датум **324. god.** Osnivanje Konstantinopola треба исправити у **330. god.** Osnivanje Konstantinopola
- на 30. страници у мотивацијском уводу прву реченицу треба исправити у:
Prikaz napada ratnika iz plemena Huna nastao u XIX. stoljeću.
У првој реченици испод поднасловa Huni i Goti испод речи nomadsko треба ставити жуту подлогу.

- на 32. страници у рубрици Svjedočanstvo задњу реченицу пре болдованих питања Cio je svijet nestao u jednom danu. треба исправити у Cijeli je svijet nestao u jednom danu.
- на 36. страници на дну странице у објашњењу непознатих речи реч рара треба пренети у нови ред и ставити жуту подлогу испод речи
- на 40. страници прво питање из рубрике PITANJA I ZADATCI треба исправити у:
1. Kada je i na kojem prostoru nastala Franačka država?
- на 45. страници у објашњењу непознатих појмова други појам робно-новчана привреда треба исправити у робно-новчано gospodarstvo
- на 47. страници у основном тексту последњој реченици у првом пасусу треба додати део реченице која се налази у првом реду другог пасуса.
Задњу реченицу у другом пасусу треба исправити у:
Tek pokršteni vladari nerijetko su prisiljavali svoje podanike na prihvatanje nove vjere.
- на 62. страници под појмом BIZANT погрешно написан појам ROBNO-NOVČANA PRIVREDA треба исправити у ROBNO-NOVČANO GOSPODARSTVO
- на 84. страници име UROŠ I треба исправити у UROŠ I.
- на 85. страници у 4. задатку ступце треба изравнати и исправити car Aleksije I Komnin у car Aleksije I. Komnin
- на 86. страници у шестом задатку под b) реч на крају питања треба написати заједно: Slave ni? треба исправити у Slaveni?
- на 89. страници реченицу из четвртог, петог и шестог реда у другом пасусу треба исправити у:
Pod vlašću despota iz obitelji Lazarevića i Brankovića tijekom prve polovice XV. stoljeća Srbija je još jednom doživjela uzlet.
- на 90. страници у мотивацијском уводу треба исправити реч са жутом подлогом staleži у staleže
- на 92. страници у објашњењу непознатин појмова реч nakрупnijeg треба исправити у најкрупнијег
- на 111. страници у рубрици Znatiželja у другом реду другог пасуса треба ставити жуту подлогу испод речи riterskih
- на 114. страници у рубрици KLJUČNI POJMOVI појам KULTURNE PODRUČJA треба исправити у KULTURNA PODRUČJA
- на 120. страници основни текст подељен је на два пасуса при чему је пола реченице на крају првог пасуса, а крај реченице у другом. Реченицу треба спојити и оставити један пасус основног текста
- на 121. страници у рубрици Znatiželja на средини текста испод речи tipik треба ставити жуту подлогу као што је у уџбенику на српском језику.
У истој рубрици није преведено питање на крају текста.
- на 122. страници у рубрици PITANJA I ZADATCI треба дописати тачку на крају 5. питања
- на 125. страници у рубрици Znatiželja на средини текста реч Jelena треба исправити у Helena:
Helena je umrla u dubokoj starosti 1314. godine, a jednako su je poštovali ...
- на 134. страници објашњење појмова на карти није преведено на хрватски језик
- на 136. страници код следећих имена треба дописати тачку иза редног броја:

Stjepan I. Kotromanić, Tvrtko I. Kotromanić, Tvrtko I. Kotromanić

- на 140. страници на крају основног текста реч korespondencije треба исправити у dopisivanja
- на 143. страници у основном тексту под поднасловом Zavisno stanovništvo треба уклонити жуту подлогу испод речи власи
- на 145. страници у основном тексту у првој реченици треба ставити болд на реч vladar
- на 151. страници нису преведена питања на крају текста
- на 155. страници у основном тексту на крају трећег реда треба ставити болд на реч Bajazida I.
- на 159. страници на географској карти није преведен појам Јадранско море
- на 161. страници у наслову не треба одвајати речи него их треба пренети у нови ред
- на 173. страници на дну странице треба дописати тачку иза редног броја: МЕНМЕД I. OSVAJAČ
 - на 174. страници у 6. задатку у задњем реду текста треба исправити d) у е) и d) у f)
- на 178. страници текст се преклапа на временској ленти
- на 186. страници испод речи manufakture треба уклонити жуту подлогу, болдована реч podijeljen није добро растављена на крају реда
- на 193. страници у рубрици PITANJA I ZADATCI у првом задатку реч posilas треба исправити у positelj
- на 209. страници у рубрици KLJUČNI POJMOVI испред речи HARAČ треба дописати RAJA
- на 224. страници у претпоследњем реду основног текста треба ставити болд на датуме 1690. и 1695.
- на 227. страници у рубрици Znatiželja треба избрисати наслов у другом реду јер је наслов написан два пута
- на 229. страници на крају странице уз име CAR LEOPOLD I. треба допунити датум 1690. – 1695.
- на 230. страници у 2. задатку у задњем реду текста треба исправити d) у е) и d) у f)
- на 237. страници натукницу под словом R robno-povčana privreda треба исправити у robno-povčano gospodarstvo

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у

потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.